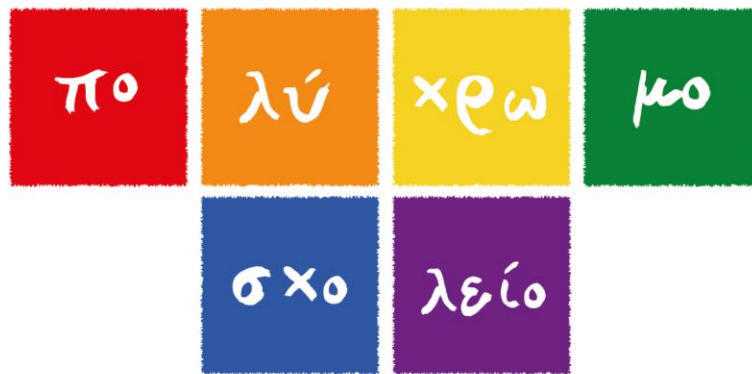

ΣΕΝΑΡΙΑ

Επιμέλεια – Προσαρμογή: Έλενα Σκαρπίδου, Πολύχρωμο Σχολείο (2018)

Διαβάστε τα παρακάτω σενάρια και συζητήστε τα αντίστοιχα ερωτήματα:

Ο Πέτρος είναι ένας από τους καλύτερους μαθητές της τάξης σου. Οι συμμαθητές/ριές του του ζητάνε τις ασκήσεις και τις εργασίες του για να τις αντιγράψουν, αλλά εκείνος πάντα αρνείται. Έχει άσθμα και αυτό τον δυσκολεύει όταν συμμετέχει σε αθλητικές δραστηριότητες. Πρόσφατα τον είδες να παθαίνει μια κρίση άσθματος ενώ έπαιζε ποδόσφαιρο. Οι συμμαίκτης του άρχισαν να τον κοροϊδεύουν και να τον φωνάζουν «φλώρο». Ένα από τα αγόρια τον έριξε στις λάσπες και τον έβγαλε φωτογραφία με το κινητό του. Αργότερα, το ίδιο αγόρι σου έδειξε τη σελίδα του στο Facebook, όπου είχε ανεβάσει τη φωτογραφία του Πέτρου με λεζάντα «Έτσι μοιάζουν οι αποτυχημένοι!!!», λέγοντάς σου ότι ήδη αρκετοί συμμαθητές σας είχαν κάνει «like» τη φωτογραφία και ζητώντας σου να πεις σε όσο το δυνατόν περισσότερα άτομα να κάνουν κι εκείνα «like».

Πώς νομίζεις ότι έκαναν τον Πέτρο να νιώσει οι συμμαθητές/ριές του;
Πώς κρίνεις τη συμπεριφορά του αγοριού; Τι προσπαθούσε να πετύχει;
Πώς κρίνεις τη συμπεριφορά των υπόλοιπων ατόμων της ιστορίας (των ατόμων που φώναζαν τον Πέτρο «φλώρο» και που έκαναν «like» τη φωτογραφία στο Facebook);
Τι προσπαθούσαν να πετύχουν;
Θα χαρακτήριζες την εμπειρία του Πέτρου έμφυλη βία; Αν ναι, με ποιο τρόπο σχετίζεται με το φύλο η βίαιη συμπεριφορά που υπέστη;
Τι νομίζεις ότι πρέπει να κάνει τώρα ο Πέτρος;
Τι θα έκανες/έλεγες αν ήσουν φίλος/η του Πέτρου;
Τι θα έκανες/έλεγες αν ήσουν φίλος/η του αγοριού;

.....

Ο Λευτέρης είναι συμμαθητής σου στο σχολείο. Μια άλλη συμμαθήτριά σας, η Δάφνη, του ζήτησε να βγούνε, αλλά εκείνος δεν ήθελε. Από τότε, η Δάφνη και οι φίλες της τον κοροϊδεύουν κάθε φορά που συναντιούνται. Τον ρωτάνε δυνατά, έτσι ώστε να ακούνε όλοι, μήπως «προτιμάει τα αγόρια απ' τα κορίτσια». Ορισμένοι καθηγητές/τριες τις άκουσαν, αλλά αγνόησαν τα σχόλια. Πρόσφατα, η Δάφνη και οι φίλες της άφησαν στο θρανίο του Λευτέρη ενημερωτικά φυλλάδια για τα δικαιώματα των ομοφυλόφιλων και τις οργανώσεις υποστήριξής τους.

Πώς νομίζεις ότι έκαναν το Λευτέρη να νιώσει η Δάφνη και οι φίλες της;
Πώς κρίνεις τη συμπεριφορά της Δάφνης; Τι προσπαθούσε να πετύχει;
Πώς κρίνεις τη συμπεριφορά των φίλων της Δάφνης και των καθηγητών που αγνόησαν τα σχόλια; Τι προσπαθούσαν να πετύχουν;
Θα χαρακτήριζες την εμπειρία του Λευτέρη έμφυλη βία; Αν ναι, με ποιο τρόπο σχετίζεται με το φύλο η βίαιη συμπεριφορά που υπέστη;
Τι νομίζεις ότι πρέπει να κάνει τώρα ο Λευτέρης;
Τι θα έκανες/έλεγες αν ήσουν φίλος/η του Λευτέρη;
Τι θα έκανες/έλεγες αν ήσουν φίλος/η της Δάφνης;

Η Ιουλία πηγαίνει στη Γ΄ Γυμνασίου. Κάθε φορά που έχει μάθημα Αγγλικών, πρέπει να περάσει από ένα διάδρομο δίπλα στο γυμναστήριο. Μερικές φορές έξω από στο γυμναστήριο βρίσκεται μια παρέα αγοριών και κάθε φορά που τη βλέπουν αρχίζουν να κάνουν αστεία και να «πετάνε» σεξουαλικά υπονοούμενα. Δεν της μιλάνε απευθείας, αλλά κάνουν σχόλια σεξουαλικού χαρακτήρα, όπως «Κοίτα τον πισινό της» ή «Θα το έκανα μαζί της». Συμμετέχουν όλα τα αγόρια, εκτός από τον Γιάννη που δε δείχνει να του αρέσει αυτή η συμπεριφορά. Η υπόλοιπη παρέα αρχίζει να πειράζει τον Γιάννη λέγοντας ότι προφανώς δεν του αρέσουν οι γυναίκες και ότι είναι πολύ παράξενος.

Πώς νομίζεις ότι έκαναν την Ιουλία να νιώσει τα αγόρια στο γυμναστήριο;
Πώς νομίζεις ότι έκαναν τον Γιάννη να νιώσει τα αγόρια στο γυμναστήριο;
Πώς κρίνεις τη συμπεριφορά των αγοριών; Τι προσπαθούσαν να πετύχουν;
Θα χαρακτήριζες την εμπειρία της Ιουλίας και του Γιάννη έμφυλη βία; Αν ναι, με ποιο τρόπο σχετίζεται με το φύλο η βίαιη συμπεριφορά που υπέστησαν;
Τι νομίζεις ότι πρέπει να κάνει τώρα η Ιουλία;
Τι νομίζεις ότι πρέπει να κάνει τώρα ο Γιάννης;
Τι θα έκανες/έλεγες αν ήσουν φίλος/η της Ιουλίας ή του Γιάννη;
Τι θα έκανες/έλεγες αν ήσουν φίλος/η των αγοριών;

(Τα τρία προηγούμενα Σενάρια αντλήθηκαν από το «Εκπαιδευτικό εγχειρίδιο Σεξουαλικής Διαπαιδαγώγησης για τη Μέση Εκπαίδευση» της Κύπρου.)

.....

Ο Χρήστος είναι μαθητής της Γ΄ Λυκείου και λατρεύει την τέχνη. Ασχολείται πολύ με τη ζωγραφική, τη γλυπτική, τη φωτογραφία και την ποίηση. Τα ποιήματά του συχνά ζητά να τα διαβάσει μέσα στην τάξη του, ενώ πολλές από τις δημιουργίες του τις χαρίζει σε συμμαθητές/τριές του και καθηγητές/τριές του. Του αρέσει να περιποιείται τον εαυτό του, να φοράει ρούχα με ανοιχτά χρώματα, ενώ δεν έχει κανένα ενδιαφέρον για το ποδόσφαιρο ή άλλα αθλήματα, για τα οποία συνήθως συζητούν οι συμμαθητές του. Είναι πολύ συναισθηματικός και ορισμένες φορές όταν στο σχολείο έγιναν κάποιες προβολές ταινιών κοινωνικού περιεχομένου, ο Χρήστος φορτίστηκε συναισθηματικά και έκλαψε. Κάποια παιδιά μιλούν άσχημα γι' αυτόν αποκαλώντας τον «λαπά», «χαλβά», «αδερφή», «μαμούχαλο» κ.ά., ενώ κάποια αγόρια αποφεύγουν να κάνουν παρέα μαζί του γιατί κρίνουν ότι «δεν είναι πολύ άντρας», ώστε να ταιριάζει μαζί τους.

Ποια στερεότυπα έχουν αυτοί που απευθύνονται υποτιμητικά προς το Χρήστο;
Τα παιδιά αυτά ασκούν κάποιου είδους βία στο Χρήστο;
Πώς κατά τη γνώμη σας νιώθει ο Χρήστος;
Πιστεύετε πως ο Χρήστος θα έπρεπε να είναι λιγότερο ο εαυτός του, ώστε να είναι αποδεκτός από όλα τα παιδιά στο σχολείο του;
Αν ήταν φίλος σας ένα από αυτά τα παιδιά, τι θα του λέγατε;
Τι θα λέγατε στο Χρήστο;

(Σενάριο από το Υλικό για τη Θεματική Εβδομάδα 2016-17, Πολύχρωμο Σχολείο.)

.....

Είναι η πρώτη μέρα της σχολικής χρονιάς και μπαίνετε στην καινούργια σας τάξη. Η πόρτα ανοίγει και βλέπετε να μπαίνει μια τρανς γυναίκα η οποία, αφού σας συστήνεται, σας λέει ότι είναι φιλόλογος και ότι φέτος θα κάνετε μαζί το μάθημα της Ιστορίας.

1. Γράψτε όσες σκέψεις πιστεύετε πως θα σας περνούσαν από το μυαλό καθώς και τα συναισθήματά σας. Προσπαθήστε να απαντήσετε με ειλικρίνεια και αυθορμητισμό.
 2. Μοιραστείτε τις σημειώσεις σας με τα άλλα μέλη της ομάδας σας, συγκεντρώστε και συνθέστε τις απόψεις σας. Κάθε ομάδα ανακοινώνει τις αντιδράσεις των μελών της.
- Ακολουθεί συζήτηση.

.....

Η Δανάη είναι 14 χρονών και από τα 10 της παίζει ποδόσφαιρο. Στο σχολείο τη φωνάζουν «αγοροκόριτσο» και «λεσβία» και η μόνη της παρηγοριά είναι οι προπονήσεις και οι αγώνες με την ομάδα της. Σήμερα είναι πολύ στενοχωρημένη. Έγινε η μαθητική ομάδα ποδοσφαίρου για το πρωτάθλημα σχολείων και θα συμμετάσχουν μόνο αγόρια.

Ποια στερεότυπα έχουν αυτοί που απευθύνονται υποτιμητικά προς την Ιουλία;
Τα παιδιά αυτά ασκούν κάποιου είδους βία;
Πώς κατά τη γνώμη σας ένιωσε η Ιουλία; (Κατανόηση των συναισθημάτων του άλλου, που οδηγεί στην ενσυναίσθηση.)
Πιστεύετε πως η Ιουλία θα έπρεπε να είναι λιγότερο ο εαυτός της, ώστε να είναι αποδεκτή από όλα τα παιδιά στο σχολείο της;
Αν ήταν φίλη σας, τι θα της λέγατε;
Με ποιον τρόπο μπορείτε να βοηθήσετε την Ιουλία; (Λήψη αποφάσεων για την προσφορά βοήθειας, ανακούφισης, συμπαράστασης ή ενδυνάμωσης του άλλου.)

.....

Ο Αχιλλέας είναι ένα αγόρι που βοηθάει τη μητέρα του με τις δουλειές του σπιτιού καθημερινά. Ένα πρωί, την ώρα που εσύ, ο φίλος σου ο Μιλτιάδης και ο Αχιλλέας πηγαίνατε με τα πόδια στο σχολείο, ο Μιχάλης λέει στον Αχιλλέα: «Ρε, αδελφή είσαι; Όλο γυναικείες δουλειές κάνεις!».

Ποια στερεότυπα έχουν αυτοί που απευθύνονται υποτιμητικά προς τον Αχιλλέα;
Τα παιδιά αυτά ασκούν κάποιου είδους βία;
Πώς, κατά τη γνώμη σας, ένιωσε ο Αχιλλέας; (Κατανόηση των συναισθημάτων του άλλου, που οδηγεί στην ενσυναίσθηση.)
Πιστεύετε πως ο Αχιλλέας θα έπρεπε να είναι λιγότερο ο εαυτός τους, ώστε να είναι αποδεκτός από όλα τα παιδιά στο σχολείο του;
Αν ήταν φίλος σας, τι θα του λέγατε;
Με ποιον τρόπο μπορώ να αντιδράσω; (Λήψη αποφάσεων για την προσφορά βοήθειας, ανακούφισης, συμπαράστασης ή ενδυνάμωσης του άλλου.)
Τι θα λέγατε στο Μιχάλη;

.....

Ο Πάνος σου λέει ανέκδοτα για «αδελφές» και trans (ομοφοβία/τρανσφοβία). Δεν αισθάνεσαι άνετα, αλλά δεν ξέρεις πώς να αντιδράσεις χωρίς να φανείς περίεργος.

Ποια στερεότυπα έχει ο Πάνος, που λέει ομοφοβικά ανέκδοτα;
Πώς θα ένιωθες αν τα ανέκδοτα διακωμωδούσαν ένα στοιχείο της ταυτότητάς σου, για παράδειγμα, τις αξίες σου ή τις θρησκευτικές σου απόψεις;
Πώς θα μπορούσες να αντιδράσεις;

.....

Ο Γιάννης είναι παιδικός σου φίλος κι είστε μαζί στο σχολείο από το νηπιαγωγείο. Από την αρχή του Γυμνασίου σταμάτησε να συμμετέχει στα παιχνίδια που παίζουν τα άλλα αγόρια και κάνει περισσότερο παρέα με τα κορίτσια της τάξης. Τώρα τελευταία, μια ομάδα αγοριών –οι μάγκες του σχολείου– τον λένε «αδερφάρα», «γκέι», «ανώμαλο» κ.ά. και, όταν δε βλέπει κανείς, του κάνουν χειρονομίες, τον σπρώχνουν και του βάζουν τρικλοποδιές. Μερικά παιδιά ήρθαν και σου είπαν να σταματήσεις να τον κάνεις παρέα γιατί θ' αρχίσουν να λένε και για σένα ότι είσαι «αδελφή». Είσαι πολύ μπερδεμένος. Από τη μια, είστε κολλητοί τόσα χρόνια και δεν είναι σωστό να τον εγκαταλείψεις και από την άλλη, δε θέλεις ν' αρχίσουν να σε φωνάζουν κι εσένα «αδελφή», ειδικά μπροστά στα κορίτσια.

Ποια στερεότυπα έχουν αυτοί που απευθύνονται υποτιμητικά προς τον Γιάννη;
Τα παιδιά αυτά ασκούν κάποιου είδους βία;
Πώς, κατά τη γνώμη σας, νιώθει ο Γιάννης; (Κατανόηση των συναισθημάτων του άλλου, που οδηγεί στην ενσυναίσθηση.)
Πιστεύετε πως ο Γιάννης θα έπρεπε να παίζει με τα αγόρια, να είναι λιγότερο ο εαυτός του, ώστε να είναι αποδεκτός από όλα τα παιδιά στο σχολείο;
Με ποιον τρόπο μπορείς να αντιδράσεις; (Λήψη αποφάσεων για την προσφορά βοήθειας, ανακούφισης, συμπαράστασης ή ενδυνάμωσης του άλλου.)

.....

Ο Ιάσωνας έχει τρεις ανιψιούς και δυο ανιψιές και πάντα είναι πολύ καλός μαζί τους. Πηγαίνουν μαζί σινεμά, παίζουν επιτραπέζια, μπάσκετ και πινακ πονγκ. Όταν τον ρωτούν γιατί δεν έχει φέρει ποτέ το κορίτσι του να το γνωρίσουν, χαμογελάει και αποφεύγει να απαντήσει. Η αλήθεια είναι ότι νιώθει άσχημα που δεν απαντάει, αλλά δεν είναι σίγουρος αν πρέπει να πει στην οικογένεια ότι είναι ομοφυλόφιλος και ότι έχει σχέση με έναν άνδρα εδώ και αρκετό καιρό.

Γιατί πιστεύετε ότι δυσκολεύεται ο Ιάσωνας να ομολογήσει το σεξουαλικό του προσανατολισμό;
Πώς πιστεύετε ότι νιώθει;
Τι θα τον συμβουλευάτε να κάνει;

Είσαι μαθητής στο Γυμνάσιο και τον τελευταίο καιρό κάνεις παρέα με ένα αγόρι, τον Ανδρέα, που ήρθε τελευταία στο σχολείο. Αν και δεν τον ξέρεις και πολύ καιρό, έχεις εκτιμήσει την εξυπνάδα, το χιούμορ του και την καλοσύνη του. Κάποια συμμαθήτριά σου ήρθε και σου είπε ότι ο Ανδρέας έχει δύο μπαμπάδες και καλύτερα να μην τον κάνεις παρέα γιατί αυτό είναι πολύ παράξενο και ποιος ξέρει τι θα πουν και για σένα.

Γνωρίζετε ότι υπάρχουν και οικογένειες που οι γονείς έχουν το ίδιο φύλο;
Πιστεύετε ότι αυτό μπορεί να επηρεάσει αρνητικά τη διαπαιδαγώγηση των παιδιών;
Με ποιον τρόπο;
Πώς σκοπεύετε να αντιδράσετε; Αν ο Ανδρέας γίνει θύμα σχολικού εκφοβισμού εξαιτίας της οικογενειακής του κατάστασης, πώς μπορείτε να τον υπερασπιστείτε;

.....

Η Λίλη είναι φίλη σου και έχει μια αδελφή, τη Μιχαέλα, που την αγαπά πολύ. Πριν λίγο καιρό, η Μιχαέλα είπε στην οικογένειά της ότι μέσα της δε νιώθει κορίτσι, αλλά αγόρι, ότι θέλει να τη φωνάζουν Μιχάλη και να ντύνεται σαν αγόρι. Η Λίλη είναι πολύ προβληματισμένη και φοβάται ότι η αδελφή της θα γίνει θύμα σχολικού εκφοβισμού. Αναρωτιέται αν πρέπει να τη συμβουλευτεί να μην το κάνει και να περιμένει να μεγαλώσει.

Γνωρίζετε ότι υπάρχουν άνθρωποι που δεν αισθάνονται ότι ταυτίζονται με το βιολογικό τους φύλο;
Τι πιστεύετε ότι πρέπει να κάνει η Λίλη;
Τι πιστεύετε ότι πρέπει να κάνει η Μιχαέλα;

.....

Ο Λεωνίδας είναι 15 χρονών και έχει λεπτοκαμωμένα χαρακτηριστικά και μακριά μαλλιά. Μια μέρα που γύριζε από το φροντιστήριο, μπήκε σ' ένα μαγαζί με καλλυντικά και είδη κομμωτικής για ν' αγοράσει λαστιχάκια για τα μαλλιά. Την άλλη μέρα που πήγε σχολείο πολλά παιδιά γελούσαν καθώς περνούσε από μπροστά τους. Στη συνέχεια, ανακάλυψε ότι στο facebook κυκλοφορούσε φωτογραφία του την ώρα που ψώνιζε στο συγκεκριμένο μαγαζί, στην οποία είχαν προσθέσει μια κορώνα κι από κάτω είχαν γράψει: «Η πριγκίπισσα Λεό».

Ποια στερεότυπα έχουν αυτοί που απευθύνονται υποτιμητικά προς τον Λεωνίδα;
Τα παιδιά αυτά ασκούν κάποιου είδους βία;
Πώς κατά τη γνώμη σας ένιωσε ο Λεωνίδας; (Κατανόηση των συναισθημάτων του άλλου, που οδηγεί στην ενσυναίσθηση.)
Με ποιον τρόπο θα μπορούσες να βοηθήσεις αν ήσουν φίλος του Λεωνίδα; (Λήψη αποφάσεων για την προσφορά βοήθειας, ανακούφισης, συμπαράστασης ή ενδυνάμωσης του άλλου.)

.....

Ένας νεαρός άντρας φοβάται πως θα χάσει τη δουλειά του σε περίπτωση που μάθει ο εργοδότης του ότι είναι ομοφυλόφιλος.

Ποια δικαιώματα καταπατώνται σε αυτή την περίπτωση;
Τι θα έκανες αν ήταν φίλος σου αυτός ο νεαρός;
Τι θα έκανες αν ήσουν πρόεδρος ενός οργανισμού που προωθεί τα δικαιώματα των νέων της χώρας του νεαρού;

.....

Μια νεαρή κοπέλα ζει με τον ιό του AIDS. Τη συμβούλευσαν να μην έρθει σε σεξουαλική επαφή.

Ποια δικαιώματα καταπατώνται σε αυτή την περίπτωση;
Τι θα έκανες αν ήταν φίλη σου αυτή η κοπέλα;
Τι θα έκανες αν ήσουν πρόεδρος ενός οργανισμού που προωθεί τα δικαιώματα των νέων της χώρας όπου ζει αυτή η κοπέλα;

.....

(Επιμέλεια: Έλενα Σκαρπίδου, για το Πολύχρωμο Σχολείο.)

